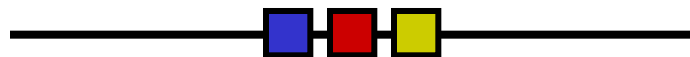
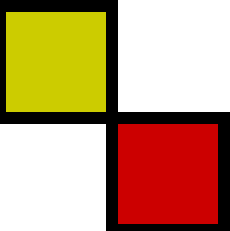
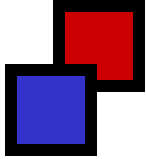

Rozhovor

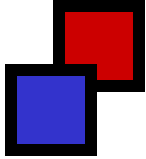

Výběr osobnosti

-
- **Podle cíle rozhovoru – kompetentní osoba v daném oboru.**
 - **Člověk s vlastní vizí, projektem, s osobním zaujetím pro svou práci v sociální oblasti.**
 - **Osobnost s vlastní zkušeností – alespoň 3 roky pracuje v daném oboru.**
 - **Člověk schopný formulovat své názory, přesvědčení, zkušenosti.**
 - **Otevřený ve sdílení o sobě, o své motivaci, o svém zázemí pro tuto práci.**
-

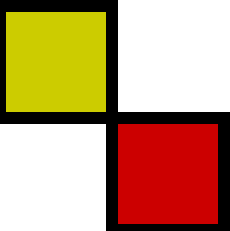
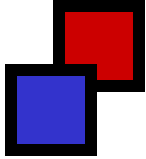

Příprava na rozhovor

- **Rozhovor si domluví předem, pokud možno na klidném místě.**
 - **Informuji dotyčného o účelu a tématu rozhovoru.**
 - **Pokusím se vyjádřit, proč mne zajímá právě jeho osoba .**
 - **Připravím a vyzkouším si diktafon či magnetofon.**
 - **K rozhovoru přijdu s podrobně připravenými a napsanými otázkami.**
 - **Zasílat otázky dopředu není nutné – pouze na výslovnou žádost (spontánnost, bezprostřednost).**
-

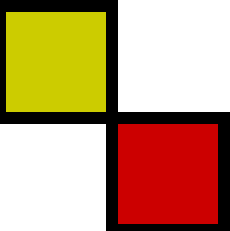
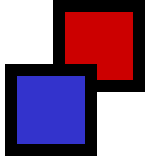

Příprava otázek k rozhovoru

-
- 1. Zjistím si co nejvíce předběžných informací o dotyčném.
 - 2. Ujasním si, co je cílem rozhovoru a zapíši si všechny otázky, které připadají v úvahu.
 - **Pokud je cílem rozhovoru vytvořit portrét osobnosti, ptáme se na vše, co souvisí s osobou portrétovaného, na problematiku daného oboru se ptáme jen pokud bezprostředně souvisí s osobou portrétovaného.**
 - 3. Vyloučím otázky, na které je odpověď pouze ANO/NE a ukončuji tak dialog.
-

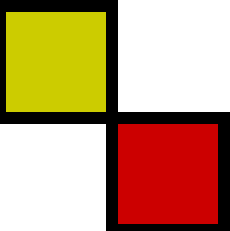
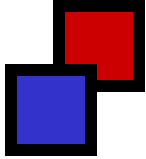

Příprava otázek k rozhovoru

-
- **4. Zařadím podněcující otázky, které dávají možnost rozvést hovor:**
 - *Jaký je váš názor na...*
 - *Jaká je vaše představa o...*
 - *Jaký je váš postoj k ...*
 - *Mohl byste jmenovat další důvody...*
 - **3. Přidám otázky, na které potřebuji znát odpověď'**
 - aby rozhovor charakterizoval dotyčného dostatečně konkrétně
 - aby podával celistvý obraz osobnosti dotyčného.
 - **4. Otázky seřadím do logického celku**
 - nejprve obecnější a méně osobní otázky
 - potom otázky týkající se zkušeností a zážitků, více osobní
 - nakonec otázky týkající se konkrétních údajů
-

Zásady vedení rozhovoru

- **1. Získat důvěru svým vystupováním**
 - kompetentní otázky
 - naslouchání, empatie
 - **2. Odpovědi sledovat kriticky**
 - Odpovídá mi dotyčný skutečně k věci?
 - Dozvídám se to, co jsem chtěl vědět?
 - Je odpověď dostatečně srozumitelná?
 - **3. Nespokojit se s první odpovědí**
 - doptat se na podrobnosti,
 - rekapitulovat výpovědi, abych si ověřil, zda jsem správně rozuměl.
 - *Pokud jsem věc správně pochopil, říkáte...*
 - *Asi jsem ne zcela dobře pochopil, proč v této souvislosti hovoříte o...*
-
-

Zásady vedení rozhovoru

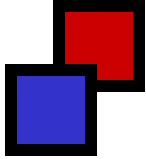
- **4. Vracet se k tématu**

- Nebát se slušnou formou přerušit dotyčného, pokud odbíhá od tématu a vrátit na stůl původní otázku.
- Zeptat se na stejnou otázku jiným způsobem
 - *Původně: Jaké to má klady? Opět: Má to nějaké zápory?*

- **5. Rozvíjet nové informace a pohledy.**

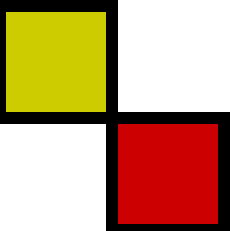
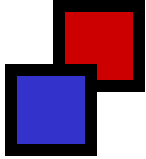
- Doptat se na ně může být přínosnější, než trvat na původních otázkách.

- **6. Skromná polemika přidá rozhovoru na zajímavosti.**

- Např: Ale já jsem si doposud vždycky myslel, že...
 - Někteří lidé pracující ve stejném oboru tvrdí, že...
-

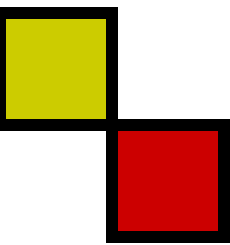
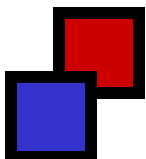

Technika rozhovoru

-
- Postupujeme v následujících krocích:
 - **1. nastolíme problém**
 - **2. položíme jasnou otázku**
 - **3. aktivně nasloucháme, díváme se na dotazovaného**
 - **4. rekapitulujeme, doptáváme se**
 - **5. vytvoříme můstek k další otázce**
-

Přepis rozhovoru

-
- **Přepis rozhovoru nesmí zkreslovat informace, ale je možné jej stylisticky upravovat a zkracovat.**
 - Mluvnické chyby opravujeme - otrocky přesný přepis může dotyčného poškodovat.
 - Neupravuje se to, co dobře charakterizuje osobnost dotyčného a specifika jeho vyjadřování.
 - Je možné zpřeházet odpovědi, střídat kratší a delší, vytvořit gradaci, rytmus.
 - Důležitá je grafická úprava rozhovoru: otázky uvádíme tučným písmem, odpovědi začínáme na novém řádku.
-

Portrét

- **Formální členění**
 - Titulek - charakteristický pro danou osobu
 - Upoutávka: 2 – 3 věty vyzdvihující, čím je osoba významná
 - Tři až čtyři kapitoly s mezititulky
 - Přehled životopisných dat
- **Obsah**
 - Důležité životní a pracovní okolnosti
 - Životní a pracovní zkušenosti a zážitky
 - Citace z rozhovoru (přímé, nepřímé)
 - Poselství, které dotyčný předává (prací, životem, ve vztazích)

Portrét

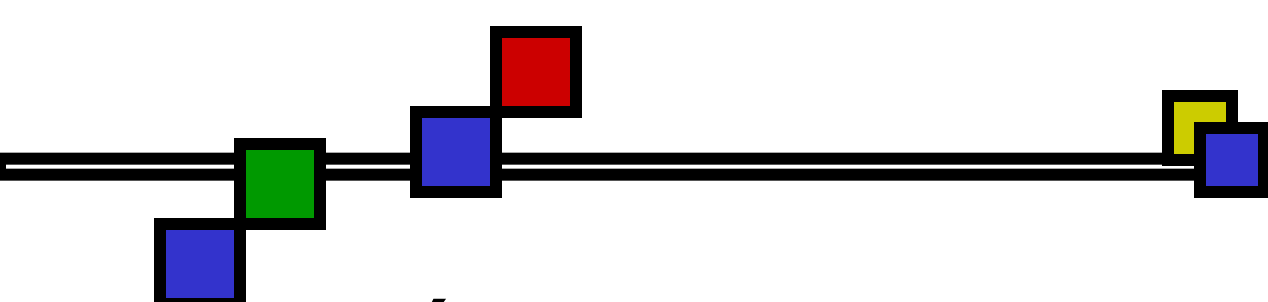
- **Logické rozvržení textu**

- Podle oblastí činnosti, jimiž se zabývá
- Podle cílů, které si klade
- Podle vztahu k práci, vztahů ke klientům, ke kolegům
- **Vyhnout se popisnému životnímu sledu**
– **portrét není životopis!**

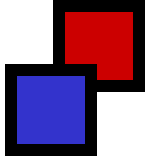
- **Doporučení:**

Využít všeho osobitého, barvitého, jedinečného, neobvyklého, překvapujícího k dokreslení sdělovaných fakt

Otázky pro sociálního pracovníka

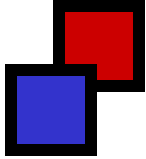
- Níže uvedený seznam otázek je obecnou nabídkou, kterou je třeba pro konkrétního sociálního dopracovat tak, aby otázky odpovídaly konkrétní osobnosti a její pracovní a odborné specializaci.
-

Sociální pracovník

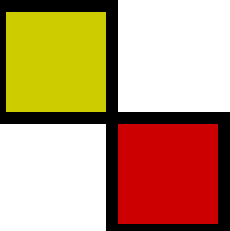
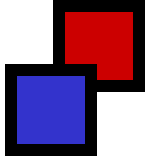

■ 1. Otázky na motivaci k dané práci

- Co Vás přivedlo na myšlenku začít s touto prací (založit OS atd.)
 - Motivoval Vás k tomu nějaký osobní zážitek, osobnost, rodina, studium?
 - Čemu jste se věnoval předtím, proč jste to opustil?
-

Sociální pracovník

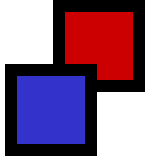
-
- **2. Otázky po nárocích, jaké klade práce na osobnost**
 - Jaké nároky na Vás tato práce (tento styl práce) klade?
 - Co potřebuje člověk k tomu, aby mohl tuto práci vykonávat?
 - Co považujete na této práci za nejtěžší?
 - Co bylo těžké na začátku, co teď?
 - Co vás nejvíc rozzlobí?
 - Je při této práci potřeba pracovat v týmu?
 - Jaká úskalí má pro vás týmová práce?
 - Mění vás v nějakém směru tato práce?
-

Sociální pracovník

■ 3. Vztahy s klienty

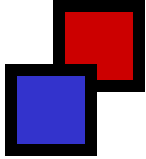
- Co především chcete dát svým klientům? Co podle vás nejvíce potřebují?
 - Jak pomáhat lidem a nebrat jim jejich kompetence? Máte na to nějaký recept?
 - Jak prožíváte vztahy ke klientům? Dávají vám něco, nebo jen berou?
 - Máte osobní vztah k některým klientům?
 - Váš nejsilnější zážitek při práci s klienty?
 - Mění člověka nějak denní kontakt s klienty (s postižením, s umírajícími...)?
 - Musíte nějak měnit svůj životní styl, svoje zvyky?
-

Sociální pracovník

■ 4. Zázemí pro práci

- Zažil jste nějaké krize či syndrom vyhoření?
 - Jak se mu bráníte, jak odpočíváte?
 - Stiháte se věnovat vedle své práce i jiným zájmům? Pomáhají vám nějak ve vaší práci?
 - Kde nacházíte pro svou práci oporu?
 - Spojujete svou práci také se svým životním přesvědčením?
 - S vírou?
 - Co považujete v životě za nejdůležitější?
 - Je pro vás křesťanství inspirující? V čem?
 - Jste spokojen s životním stylem jaký vedete? Co je pro něj charakteristické? Něco v něm postrádáte?
 - Jak vypadá váš den?
-

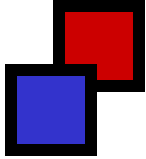
Sociální pracovník

■ 5. Minulost

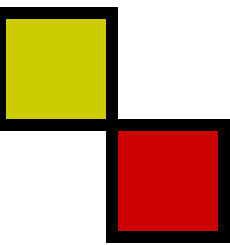
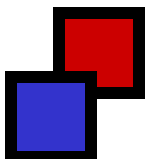
- Kde a kdy jste se narodil/a?
- Koho z Vás chtěli mít rodiče?
- Čím jste chtěl/a být vy?
- Máte nějaký osobní vzor?
- Jsou lidé, kteří vám v životě nejvíc pomohli nebo vás nejvíce ovlivnili? Můžete říct, kteří?
- Základní informace o studiu.

■ 6. Budoucnost

- O co usiluje do budoucna?
 - Je něco, z čeho máte obavy?
 - Je něco Vaším velkým snem?
-

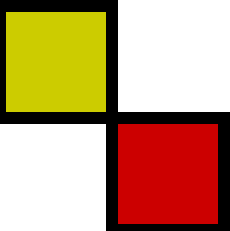

Práce v hodině

-
- Vytvořte alespoň pět otázek **specifických** pro:
 - Pracovníka azylového domu pro bezdomovce
 - Romského asistenta
 - Streetworkera
 - Ošetřovatelku v hospici
 - Vězeňského faráře
 - Učitelku ve třídě integrující děti se spec.potřebami
 - Matku pečující o osvojené děti v náhradní rodině
 - Osobního asistenta vozíčkáře
-

Domácí úkol

-
- Připravte 7 otázek pro spolužáka.
Téma rozhovoru zvolte z jedné z těchto oblastí:
 - Sociální práce
 - Víra a náboženství
 - Výchova dětí
 - Vstup do manželství
 - Partnerské vztahy
 - Generační rozdíly
 - Rozhovor zaměřte na názory, postoje a vlastní zkušenosti spolužáka, nikoli na jeho znalosti.
-